

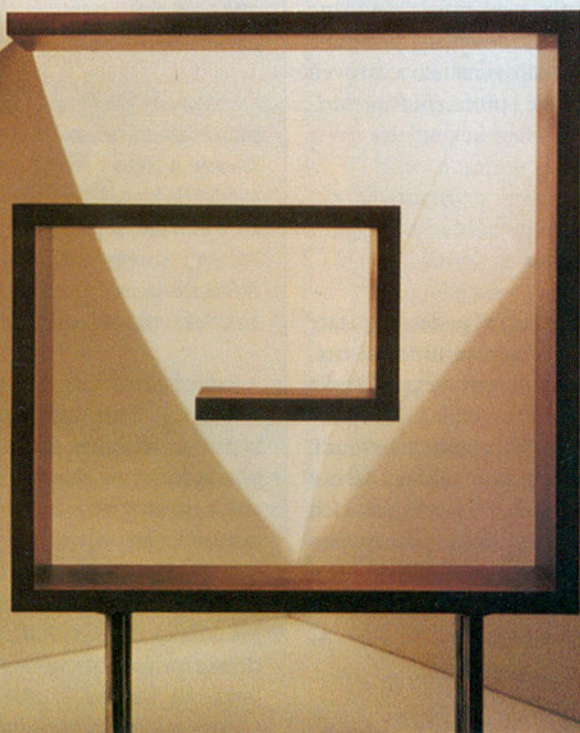
Jan Padrnos

Na loňské pražské výstavě Designblok se jeho práce nedaly přehlédnout. Knihovny, police, stoly, stojany a věšáky rozličných barev a materiálů, vždy s precizně propracovanými detaily, putovaly z Design centra rovnou do světa.

FOTO: ROBERT SEMÍK

Police ULITA –
dřevo, nerezová ocel

„Jsem minimalista“

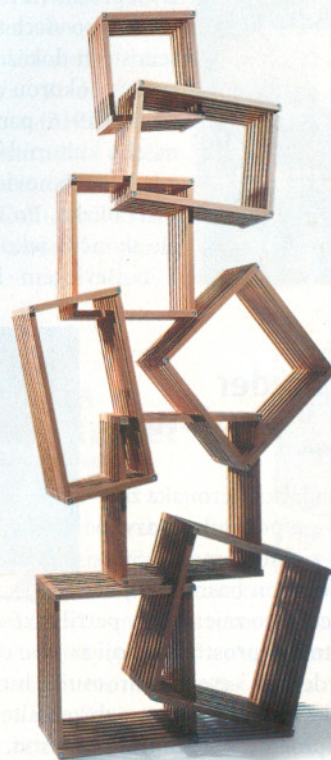
FOTO: ARCHIV JANA PADRNOSE

Designér Jan Padrnos má své studio Blackbox na Karlově náměstí. Ne však v Praze, ale v Třebíči. Do Prahy dojíždí jednou týdně a nijak ho to „pendlování“ netěší. Před sedmi lety utekl z velkoměsta domů – do Třebíče. Tam je mu dobře i dnes, ale centrum dění je hlavně město, a tak se sem chtít nechtě bude muset v budoucnu vrátit. S cestami má koncovku své zkušenosti.

Třebíč–Praha–New York–Milán

Na exponátech z úspěšné výstavy *Nenuce-*

ný výsek aneb závěry 1. pětiletky (pořádané v rámci akce Designblok 2002), se prach nestačil usadit. Hned totiž cestovaly na výstavu do Francie. Na mezinárodní bienále designu v Saint Étienne jsou pravidelně zvaní designéři z celého světa, vždy z každé země po jednom až dvou. Vystavovat v zahraničí, to je sen nejednoho výtvarníka. Málokomu se to ale podaří. „Já vůbec nevím, jak na mě ve Francii přišli. Kolem předloňských Vánoc jsem dostal obálku. Pořadatelé po mně chtěli fotografie některých mých prací s tím, že do tří týdnů

Police SKULPTURA – dřevo, ocel

FOTO: ARCHIV JANA PADRNOSE

zasedne komise a vybere to nejzajímavější. Odpověď, že mě vybrali, přišla až v červnu, to už jsem nedoufal," vzpomíná Padrnos.

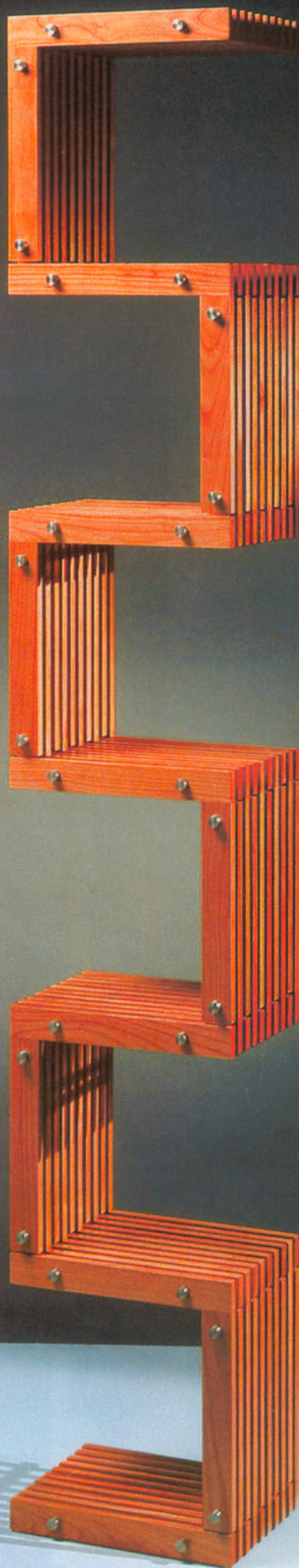
Francie ale není prvním místem, kde se jeho práce objevily. S firmou Tunnel, která měla v druhé polovině 90. let ambiciózní cíl dostat český design do světa, se už podíval do New Yorku a do Milána. Právě sem se Jan Padrnos chystá znovu. Začátkem dubna představí své objekty na prestižním milánském veletrhu designového nábytku SaloneSatellite. Jeho práce posuzovala a nakonec vybrala komise, složená ze skutečných profesionálů v tomto oboru. „Zájem mě každopádně potěšil. Na druhé straně je kolem toho spousta práce a starostí. Nepředstavujte si, že vás pozvou do metropole světového designu a nechají vás tady vystavovat jen tak. Platíte si samozřejmě všechny náklady. Když spočítám dopravu, ubytování, běžnou režii a především pronájem výstavní plochy, dostanu se někde ke dvěma stům tisícům korun,“ vypočítává.

Srovnává-li Jan Padrnos české a zahraniční designéry a architekty, tvrdí, že pokud jde o nápady, ti naši by v konkurenci obstáli. „Příkladně v architektuře probíhá postupná kultivace. Skvosty typu hotel Don Giovanni se snad už neurodí. I když, kdo ví. V designu vzniká u nás spousta zajímavých a vtipných drobností, ne však v nábytku. To ale platí celosvětově, nemám pocit, že by se v posledních letech přišlo ve světě s něčím novým a zásadním.“

Velkým problémem podle Padrnose je, že autoři jako on nejsou schopní a finančně silní obchodníci nebo výrobci, kteří by zariskovali a pokusili se dostat dobré věci 'ven'. Nejlépe už ve formě hotových výrobků. To je ale podle něj opravdu náročný běh na velmi dlouhou trať.

Expanze zahraničních designérských firem do Česka je mimořádná. Jan Padrnos se této konkurenci ovšem nebojí. Nemá pocit, že by se zahraničními značkami soupeřil. Spíše se s nimi doplňuje. Jeho studio Blackbox je kusová a malosériová výroba nábytku a doplňků postavená na zajímavém designu, kde je každý kus číslován a signován. To znamená, že zákazník ví, že stejný stůl zakoupilo například jen deset lidí před ním, případně že je ve sbírkách některého muzea nebo galerie. Navíc může být přizpůsoben konkrétnímu interiéru, což dovozci nejsou schopni nabídnout. „Na druhé straně jsme proti dováženým designovým lahůdkám samozřejmě technologicky omezeni. Spoustu věcí neumíme a tak široký záběr mít ani nemůžeme,“ konstatuje mladý tvůrce a dodává: „Naštěstí přibývá lidí, kteří chtějí mít doma raději věc,

Police TOTEM –
dřevo, nerezová ocel

kteřá existuje v malém omezeném množství, než nábytek vyráběný v tisícových sériích – byť od renomovaných značek.“

Dům 21. století

Na českém trhu najde dnes zájemce o nový dům stovky inspirací a návrhů, od romantických domečků přes obří rezidence, kterým se pro jejich častou nevkusnou okázalost a nefunkční zdobnost začalo říkat vily ve stylu „podnikatelského baroka“. Padrnos je po svém nazývá rodinnými chaloupkami: „Kvůli silným komerčním tlakům developerských firem a nízké úrovni většiny časopisů o bydlení zabývajících se jakýmsi standardem rodinného domu devadesátých let, se stal dnešním 'ideálem' mohutný dům se sedlovou nebo valbovou střechou. Je většinou plný různých komplikovaných vytrčujících výběžků a nádorů, s relativně malými okny, ovšem bohatě dělenými zlatými příčkami, často s mnoha obloučky, balustrádami a dalšími ozdůbkami. Tyto přerostlé chaloupky, většinou také docela drahé, vyrůstají dnes všude.

Stavebník totiž většinou typově nerozlišuje, jestli staví v městské části nebo na vesnici za městem.

Naštěstí už existují i osvícení investoři.“

Ti, kdo svěří projekt svého domu do rukou Jana Padrnose, nemusejí mít vždy

představy totožné s představami architekta. „Já to neberu tak, že mám patent na rozum a krásu a klient je úplně nevkusný. Většinou jsou jeho argumenty docela rozumné a jsou dobrou zpětnou vazbou. Důležitý je pocit z komunikace, důvěra. Stalo se samozřejmě, že jsem měl po první schůzce pocit jisté neshody. Že si prostě lidsky nesedíme, a tak ze zakázky sešlo a žádná strana toho nelitovala.“

Každý dům je podle Padrnose společné dílo projektanta i investora. A není možné udělat nepovedený výrobek, když klient bude splácet svůj dům půl života. Proto je samozřejmě nutné během projektování přesně pochopit, jak by měl dům fungovat, co se od něj očekává. Nejen z hlediska aktuální dispozice, ale i třeba i s ohledem na stárnutí uživatelů. U estetického hlediska je naopak někdy potřeba klienta nenápadně směřovat a případně kultivovat.

„V designu, na rozdíl od architektury, je příjemné, že s nikým mluvit nemusím. Dělam si věci pouze podle sebe. Žádné kompromisy. Věc se buď povede a prodá se několik desítek kusů, nebo se nepovede a skončí u prvních tří kousků. A já v nich utopím pouze své peníze,“ říká Jan Padrnos.

Najít solventního zákazníka, který dá architektovi naprostou tvůrčí volnost, je prakticky nereálné. Padrnos možná právě na takové zakázce pracuje. Jestli se mu podaří dokončit návrh kanceláře, se kterou bude zadavatel spokojen, svěří mu projekt svého rodinného domu, kde pravděpodobně nebude limitován ničím.

Pokud jde o zařízení domů a dalších interiérů, je dnes v kurzu určitý novofunkcionalismus a minimalismus. Poloprázdné místnosti, účelové přímky, hrany a geometricky strohé tvary, žádné zdobné prvky. Z materiálů hrají prim především exotické dřevo, sklo, ocel a nové, velmi módní materiály jako corian, perspex, dibond, karbon a další. Jan Padrnos si však hlavu s tím, co je „in“, nedělá. Zkouší zkrátka nové materiály, které dovozci všemožně podporují. O těchto materiálech se píše v médiích, a tak se vlastně stávají módními. „Jde-li o design nábytku a interiéru, ten musí zůstat moderní a mít daleko delší životnost než třeba šaty, které jsou opravdu na jednu sezonu. Proto se snažím dělat věci účelné a také samozřejmě hezké, které vydrží i morálně. To, že je módní minimalismus, mi ale vyhovuje. Řekl bych, že jsem i způsobem života minimalista. Mám velmi málo osobních věcí. To neznamená, že nemám rád pěkné věci – jen méně je někdy více.“

Odborníci se samozřejmě snaží hledat nové atraktivní materiály. Z čeho se bude stavět

Jan Padrnos se svými věšáky SPUTNIK – beton, nerezová ocel

FOTO: ROBERT SEDMÍK

a tvořit za několik let, to si Padrnos netroufá odhadnout: „Předpokládá se, že opravdu přírodní materiály se stanou více exkluzivními. Osobně bych si přál, aby všechny materiály umělé byly samy o sobě tak zajímavé, příjemné a sebevědomé, že se nebudou tvářit jako napodobeniny přírodních,“ říká designér, který pracuje především se dřevem, dýhou, nerezovou i zkorodovanou ocelí, sklem, corianem a betonem. Na nedostatek nápadů si Jan Padrnos nestěžuje. Přál by si

jen dát svému úsilí jistý řád. Vybudovat fungující studio, kde by vládl normálně hektický pracovní režim. Nesedět každý večer do noci u počítače a den trávit zařizováním a nekonečnými jednáními. Chtěl by se dostat do situace, kdy odjede na měsíc na druhý konec světa načerpat energii a inspiraci a nebude mít přítom pocit, že tady chybí. Práce je tolik, že to zatím na žádné velké cestování nevypadá.

DANIELA PAVLÍKOVÁ

FOTO: ARCHIV JANA PADRNOSE

PISA, stojan na CD – ocel, nerezová ocel, beton

Sestava polic
PURA XXL – dýha,
sklo, nerezová ocel

Stoly SNOWCACHE – corian, nerezová ocel

JAN PADRNOŠ

✪ 1967

- ▶ původní profesí strojní inženýr
- ▶ po promoci, začátkem **90. let**, cestuje, poté pracuje u renomované zahraniční nábytkářské společnosti
- ▶ v druhé pol. **90. let** odchází z Prahy a usazuje se v Třebíči
- ▶ pět let v ústraní „dohání chybějící vzdělání“ v oblasti designu
- ▶ v rámci spolupráce s firmou Tunnel vystavuje v New Yorku a v Miláně
- ▶ v roce **2000** zakládá vlastní společnost Blackbox. Tři týdny po založení vyhrává Blackbox cenu časopisu Moderní byt.
- ▶ pracuje na archívních studiích rodinných domů a interiérů, ale především na nábytku – knihovnách, policích, stolech, stojanech, věšácích a dalších výtvarně originálních objektech

FOTO: ARCHIV JANA PADRNOSE